

Tuottajan ohje lintuinfluenssa- ja koronaseurantatutkimuksesta

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto	Pvm/Datum/Date	Dnro/Dnr/DNo
Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö	18.3.2025	292/04.01.02.02.00/2025

Eläintautilaki (76/2021) 23 §, komission delegoitu asetus (EU) 2020/689 4 artikla

Ohje turkiseläinten lintuinfluenssa- ja koronaseurantatutkimuksesta

Hyvä tuottaja

Teidät on merkitty Ruokaviraston eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin turkiseläinten pitäjänä tai pitopaikan yhteyshenkilönä.

Tämä ohje sisältää turkiseläinten lintuinfluenssa- ja koronaseurannan toimenpiteet, jotka ovat voimassa toistaiseksi. Ohjeen sisältö lyhyesti:

1. Tuottajan on ilmoitettava toiminnassaan tapahtuvista muutoksista Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin.
2. Tuottajan on ilmoitettava kunnaneläinlääkärille tai aluehallintovirastoon tilalla havaittavasta lisääntyneestä kuolleisuudesta tai lintuinfluenssa- tai koronartartuntaan viittaavista oireista eläimillä.
3. Tuottajan on ilmoitettava kunnaneläinlääkärille tai aluehallintovirastoon, jos eläimiä hoidavilla todetaan koronartartunta.
4. Jos tilan eläimillä epäillään olevan lintuinfluenssa- tai koronartartunta, kunnaneläinlääkäri ottaa näytteitä tilan eläimistä.
5. Kaikilla turkistiloilla pyritään tekemään tautisuojausvalvontakäynti 30.6.2025 mennessä.
6. Jos luonnonvaraisten lintujen lintuinfluenssatilanne Suomessa vaatii myös turkistilojen tehostettua seurantaa, seurantanäytteitä otetaan erityisesti turkistiloilta, joilla on todettu puutteita tautisuojauksessa.

Tarkempia ohjeita yllä olevista asioista on seuraavilla sivuilla.

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto

Pvm/Datum/Date

Dnro/Dnr/DNo

Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

18.3.2025

292/04.01.02.02.00/2025

ELÄINTENPITÄJÄ- JA PITOPAIKKAREKISTERI

Muutokset eläintenpidossa pitää aina ilmoittaa Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin. Mikäli rekisteritietoihisi (toimijan tiedot, pitopaikan tiedot tai eläintenpidon tiedot) tulee muutoksia tai lopetat pitopaikan tai eläintenpitotoiminnan, ilmoita niistä Eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteriin viimeistään 30 päivän kuluessa tapahtumasta. (Maa- ja metsätalousministeriön asetus eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 67/2022, 5 §). Ilmoituksen voi tehdä verkossa <https://epr.ruokavirasto.fi> tai kunnan maaseutuviranomaisen kautta. Eriytyisen tärkeää on muistaa ilmoittaa rekisteriin eläintenpidon loppuminen, tauolle jääminen tai eläinten ottaminen uudelleen tyhjälle turkistilalle.

LINTUINFLUENSSA- TAI KORONAEPÄILYSTÄ ILMOITTAMINEN

Jos epäilette turkiseläimillä lintuinfluenssatartuntaa tai minkeillä, supikoirilla tai soopeleilla koronatartuntaa, tai turkiseläimillä on poikkeavaa kuolleisuutta tai sairauden oireita, teidän on ilmoitettava siitä heti kun mahdollista kunnaneläinlääkärille tai aluehallintovirastolle (eläintautilaki 19 §). Virkaeläinlääkäri arvioi, onko kyseessä lintuinfluenssa- tai koronaepäily, ja ottaa tarvittaessa eläimistä näytteitä tutkimuksiin.

Eriytyisen tarkkaan täytyy seurata eläinten mahdollisia lintuinfluenssa- tai koronavirustartuntaan sopivia oireita. Näitä ovat esimerkiksi hermostolliset oireet kuten tärinä, kouristukset ja kehänkierto sekä hengitystieoireet kuten sierainvuoto ja yskä sekä muut oireet kuten syömättömyys, apaattisuus ja ripuli. Lintuinfluenssan ja koronan oireet voivat olla samanlaisia kuin muissa turkiseläimillä esiintyvissä taudeissa. Lisäksi eläimillä voi olla yhtä aikaa useampi kuin yksi tauti. Näiden syiden takia oireista ilmoittaminen virkaeläinlääkärille on välttämätöntä, vaikka tuottaja epäilisikin turkiseläimillään jotakin muuta sairautta kuin lintuinfluenssaa tai koronaa.

Jos minkki-, supikoira- tai soopelitalalla työskentelevällä henkilöllä todetaan koronatartunta, tuottajan pitää ilmoittaa asiasta kunnaneläinlääkärille tai aluehallintovirastoon. Tällöin ei kuitenkaan ilmoiteta tartunnan saaneen henkilötietoja. Virkaeläinlääkäri arvioi, onko kyseessä turkistilan koronaepäily. Epäilytilanteessa hän ottaa eläimistä näytteitä.

Ruokavirasto	Livsmedelsverket	Finnish	Food	Authority
PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO	PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET	P.O. Box 100, FI-00027 FINNISH FOOD AUTHORITY, FINLAND		
Puh. 029 530 0400 (vaihde)	Tfn 029 530 0400 (växel)	Tel. +358 29 530 0400 (switchboard)		
ruokavirasto.fi	livsmedelsverket.fi	foodauthority.fi		
Y-tunnus: 2911686-7	FO-nummer: 2911686-7	Business ID: 2911686-7		

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto

Pvm/Datum/Date

Dnro/Dnr/DNo

Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

18.3.2025

292/04.01.02.02.00/2025

Vaikka lähettäisitte oma-aloitteisesti eläimiä sairauden- tai kuolinsyynselvitykseen tai ilmoittaisitte kuolleisuudesta tai oireista jollekin muulle kuin virkaeläinlääkärille, teidän pitää silti tehdä edellä mainittu ilmoitus nimenomaan virkaeläinlääkärille. Yksityiseläinlääkäri ei ole laissa tarkoitettu virkaeläinlääkäri, vaikka hän huolehtisi tilan eläinten terveyden- ja sairaudenhoidosta muutoin.

LINTUINFLUENSSA- JA KORONASEURANTA

Tässä ohjeessa kuvattu turkiseläinten lintuinfluenssa- ja koronaseurantatutkimus on voimassa toistaiseksi. **Seurantatutkimus koskee kaikkia pitopaikkoja, joissa tarhataan turkistuotantoa varten kettuja, minkkejä, supikoiria tai soopeleita. Seurantatutkimus perustuu siihen, että turkistuottajat tekevät eläintautilain edellyttämän ilmoituksen kunnaneläinlääkärille tai aluehallintovirastoon aina, kun tilan eläimillä on poikkeavaa kuolleisuutta tai oireita tai on muuten aihetta epäillä lintuinfluenssa- tai koronatartuntaa.** Näin virkaeläinlääkäri voi arvioida tilanteen ja ottaa epäilynäytteet, jotka sitten tutkitaan lintuinfluenssan tai koronan varalta.

Jos tuottajat eivät tee eläintautilain mukaista ilmoitusta silloin, kun se pitää tehdä, voidaan lintuinfluenssa- ja koronaseuranta joutua muuttamaan esimerkiksi sellaiseksi, että virkaeläinlääkärit käyvät tiloilla ottamassa seurantanäytteitä. Lisäksi, jos tuottaja ei ole noudattanut ilmoitusvelvollisuuttaan ja tilalla todetaan lintuinfluenssa- tai koronatartunta, tuottaja menettää kokonaan tai osittain oikeuden eläintautilaissa tarkoitettuihin korvauksiin (eläintautilaki 88 §).

Lintuinfluenssa- tai koronaepäilyn takia otetuista näytteistä ja sairauden- tai kuolinsyynselvityksestä lähetetään tuottajalle tutkimustodistus. Jos näytteissä todetaan lintuinfluenssa- tai koronavirusta, läänineläinlääkäri ilmoittaa tuloksen ja kertoo toimenpiteistä.

Jos teillä on kysyttävää seurantatutkimuksesta, ottakaa yhteyttä pitopaikan sijaintialueen aluehallintoviraston läänineläinlääkäriin. Yhteystiedot ovat tämän ohjeen lopussa Lisätietoja-kohdassa.

Ruokavirasto	Livsmedelsverket	Finnish	Food	Authority
PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO	PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET	P.O. Box 100, FI-00027 FINNISH FOOD AUTHORITY, FINLAND		
Puh. 029 530 0400 (vaihe)	Tfn 029 530 0400 (växel)	Tel. +358 29 530 0400 (switchboard)		
ruokavirasto.fi	livsmedelsverket.fi	foodauthority.fi		
Y-tunnus: 2911686-7	FO-nummer: 2911686-7	Business ID: 2911686-7		

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto

Pvm/Datum/Date

Dnro/Dnr/DNo

Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

18.3.2025

292/04.01.02.02.00/2025

KUSTANNUKSET

Virkaeläinlääkärin tekemä lintuinfluenssa- tai koronaepäilynäytteenotto on tuottajalle maksuton. Ruokavirasto vastaa näytteiden lintuinfluenssa- ja koronatutkimuskuluista.

Kun tuottaja teettää sairauden- tai kuolinsyynselvityksen, hän maksaa sen. Ruokavirasto maksaa sairauden- tai kuolinsyynselvityksen yhteydessä mahdollisesti tehtävän lintuinfluenssa- ja koronatutkimuksen.

TAUTISUOJAUSVALVONTA TURKISTILOILLA

Kaikkien turkistilojen tautisuojaus pyritään tarkastamaan 30.6.2025 mennessä. Teihin otetaan yhteyttä valvontakäynnin ajankohdan sopimiseksi.

Valvontakäynnillä tarkastetaan muun muassa ne tautisuojausvaatimukset, jotka on annettu maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa varotoimenpiteistä lintuinfluenssan leviämisen ehkäisemiseksi luonnonvaraisista eläimistä turkiseläimiin (14/2024). Linkki asetukseen <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2024/20240014>. Turkistuottajille tarkoitettu ohje, jossa on kerrottu asetuksen vaatimuksista, on Ruokaviraston verkkosivuilla <https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elainten-terveys-ja-elaintaudit/elaintaudit/turkiselaimet/Lintuinfluenssa/> (Ohje turkistarhoille lintuinfluenssatilanteessa, pdf).

Jos luonnonvaraisten lintujen lintuinfluenssatilanne Suomessa muuttuu, turkistilojen lintuinfluenssaseurantaa saatetaan lisätä. Tällöin seurantanäytteenottoa tehdään erityisesti niillä turkistiloilla, joilla on todettu puutteita tautisuojauksessa. Seurantanäytteitä saatetaan ottaa myös tiloilta, joilla ei ole tautisuojauspuutteita. Tällainen tilanne voisi olla esimerkiksi se, että jollakin alueella olisi luonnonvaraisten lintujen joukkokuolemia ja siksi kaikilta alueen turkistiloilta olisi syytä ottaa näytteitä. Lisäksi, jos turkistiloilla todetaan lintuinfluenssatartuntoja, voidaan näytteenotto laajentaa kaikkiin turkistiloihin. Jos tilaltanne on muuttuneen lintuinfluenssatilanteen takia tarpeen ottaa näytteitä, teihin otetaan yhteyttä ja sovitaan näytteenoton ajankohdasta.

Ruokavirasto	Livsmedelsverket	Finnish	Food	Authority
PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO	PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET	P.O. Box 100, FI-00027 FINNISH FOOD AUTHORITY, FINLAND		
Puh. 029 530 0400 (vaihde)	Tfn 029 530 0400 (växel)	Tel. +358 29 530 0400 (switchboard)		
ruokavirasto.fi	livsmedelsverket.fi	foodauthority.fi		
Y-tunnus: 2911686-7	FO-nummer: 2911686-7	Business ID: 2911686-7		

Tuottajan ohje lintuinfluenssa- ja koronaseurantatutkimuksesta

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin osasto

Pvm/Datum/Date

Dnro/Dnr/DNo

Eläinten terveyden ja lääkitsemisen yksikkö

18.3.2025

292/04.01.02.02.00/2025

LISÄTIETOJA

Lisätietoja voitte kysyä **pitopaikan sijaintialueen aluehallintoviraston läänineläinlääkäriltä**.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto: Soittakaa p. 0295 016 000 (vaihe) ja pyytäkää lintuinfluenssa-asioita hoitavalle läänineläinlääkärille.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto: Läänineläinlääkärit Anne Woivalin, anne.woivalin@avi.fi tai Anitta Massinen, p. 0295 017 586, anitta.massinen@avi.fi

Itä-Suomen aluehallintovirasto: Läänineläinlääkärit Laura Karvonen, laura.karvonen@avi.fi, p. 0295 016825 tai Anni Pehkonen, anni.pehkonen@avi.fi, p. 0295 016814

Lounais-Suomen aluehallintovirasto: Läänineläinlääkärit Sanna-Maaria Virtanen tai Jani Soini, p. 029 5016000 (vaihe)

Etelä-Suomen aluehallintovirasto: Läänineläinlääkärit Satu-Mari Lehti, p. 0295 016 682, satu-mari.lehti@avi.fi tai Tiina Juselius, p. 0295 016145, tiina.juselius@avi.fi

Lapin aluehallintovirasto: Läänineläinlääkäri Pirkko Pirinen, p. 0295 017 377

Yksikönjohtaja

Sirpa Kiviruusu

Erityisasiantuntija

Riikka Lahdenperä